

Beste erresistentzia modu bat lurralde okupatuetan

Lurra bada palestinarrek jasaten duten okupazioaren gakoa, nekazariak ditugu haren aurkako borrokaren lehenengo lerroan, bertan laborari izatea beste erresistentzia modu bat baita. Euskal ordezkaritza batek Palestinako nekazarien eskubideen urraketak gertutik ezagutzeko parte hartu du La Vía Campesinak antolatutako elkartasun bidaia batean.

| ALVARO HILARIO PÉREZ DE SAN ROMÁN |

Argazkiak: Nuria Gonzalez

GIZAKION BIZITZA babesteko “nekazarien eskubideak babestea eta betearaztea garrantzitsua da”, dio La Vía Campesinak (LVC) sortutako Nekazarien Eskubideen Gutunak, Nazio Batuen onespenez izatea espero dutena. Horren harira

egin zen azaroaren 1etik 9ra bitartean, LVCK eta Palestinako Union of Agricultural Work Committees (UAWC) sindikatuak Zisjordania eta Gazara antolatutako bidaia. Nazioarteko elkartasuna adierazi eta okupazio egoera salatzea zuten helburu.

Larriak dira mundu osoan laborariek jasaten dituzten arazoak, baina are larriagoa da egoera Palestinan, lurra bereganatzea baita gatazkaren muina. Bestalde, ezin ahaztu emakumeek zigor bikoitza dutela: palestinar eta emakume izateagatik.

Sionisten “biztanlerik gabeko lurra, lurrik gabeko herriarentzat” gezurraren babespean gauzatu du Israelgo Estatuak Palestinako okupazioa: 1947ko azaroan, NBen osoko bilkurak estatu bi sortzeko erabakia hartu zuenean, Palestinak 1.972.000 biztanle zituen: haietatik heren bat (608.000) ziren juduak –gehienak aurreko 30 urteetan Europatik joandakoak–, eta lurren %6 baino ez zuten. Harrez geroztik, etengabea izan da palestinarren lurren desjabetzea edo, beste era batera esanda, palestinaren herria desagerrarazteko prozesua.

LVCko kideak diren EHNE Bizkaia eta ELB sindikatueta kideak eta beste talde batzuetako partaideak izan ziren lur horiek bisitatzen, nekazari, artzain eta arrantzale palestinarren kinka eta borrokaren berri gertutik ezagutu eta gurean zabaltzeko.

Okupazioa garatzeko tresneria

“Laborari garen heinean, nekazariak okupazioa zelan bizi duten jakin nahi genuen. Palestinaz ari garela, ez dugu ahaztu behar gatazkaren lehenengo lerroan daudenak laborariak direla”, mintzo zaigu EHNE Bizkaia sindikatuko Malu Egiluze, han ikusitakoaz. ELBko Ana Badosek hartu du hitza: “Okupazioaren gakoa lurra da. Israelek lurra bereganatu nahi du, eta horretarako bertan dagoen jendea kanporatu beharra dauka”. 1948an Israelgo Estatuak sortu zenetik, asko izan dira palestinarrek beren lurretatik kanporatzeko hark erabilitako tresnak; aurrenekoa, arabiarrek sarraskitzea eta beren herriak ezabatzea izan zen. Israelgo milizia terroristek behartuta, 1949ko ekainean, 940.000 ziren errefuxiatu palestinarrak. Urte bete lehenago, 1.364.000 arabiar bizi ziren Palestinan. Beren ondasun guztiak konfiskatu zituen Israelek, 1948-1950 tartean sortutako legediak –ez dauden jabeen legeak– haien kudeaketa Knesseten (legebiltzarra) eskuan laga baitzuen. Kolonoek bereganatzen dituzte lurro, gehienbat.

Nazio Batuek aldarrikatutako ebazpenak ere baliatzen dituzte israeldarrek lurra bereganatzeko,

hala nola, 1948ko abenduko 194. ebazpena: “Ebazpenak derrigortzen du errefuxiatuek etxera bueltatu nahi ez izatekotan, galdutako ondasunengatik kalte-ordainak ematera. Ez da baina palestinaren aldekoa: kanporatuek ez dute itzultzerik, eta kalte-ordainak izatekotan, sos batzuk besterik ez dira: ez dizkiete sekula galdutako lurra bueltatuko”, dio Badosek.

“Harresia zabalduz, lurra lantzeko funtsezkoa den ura ere kentzen ari zaie”

David Lopategi,
Bizilur elkarte

Harresia ere baliogarria da okupatuta ez dauden lurra *de facto* bereganatzeko. EHNE Bizkaiko Joseba Koskorrotzak honela azaldu digu: “Israelek harresia baliatu du lur gehiago bereganatzeko. Eraikitakoaren %20k baino ez dio Nazio Batuek 1947an ezarritako muga edo marra berdeari segitzen. Harresiaren 721 kilometroak bukatuta, Zisjordaniaren %10 Israelgo aldean geratuko da”.

Negozio borobila

Lurra lapurtzea ez da harresiak eragindako kalte bakarra. “Asko dira hesiaren bi aldeetan lurra dituztenak –dio Badosek–, eta hura zeharkatzeko ezinbesteko baimena behar dute. Eta behin hori lortuta, militarrek sarrera debekatu ohi diete, segurtasun neurriak aitzakia hartuta. Hala, laborarien eguneroko lana oztopatzen da”.

“Palestina guztiz okupatzeko, inportantea da bere nekazal sistema ahultzea”

Kelo Arribas,
Uztaro kooperatiba

Uztaro kooperatibako Kelo Arribasek gatazkaren beste alde bat agertu digu: “Palestina guztiz okupatzeko inportantea da oso bere

nekazal sistema ahultzea, izan ere, israeldarren menpe dago. Palestina-
rrek produktuak bertako merkatuetan baino ezin dituzte saldu, eta israeldarrek orduak eta orduak pasazten dizkiete erosten dituzten produktuak ustel daitezen”. Horiek ez dira amarru bakarrak: “Israelek palestinaren produktuen salneurriak jaisteko, merkeagoak diren bere produktuak sartzen ditu. Palestinarrek behar duten guztia inportatu behar dute eta mugak kontrolatzen dituen Israelek gero eta zerga altuagoa ezartzen die, baita bere nekazal-produktuak –ongarriak, kasu– saldu ere, kalitate eskasekoak eta oso garestiak”.

Hala, palestinaren etxaldeak ez dira errentagarriak, eta azkenean Israelek bereganatzen ditu, landu gabe daudelako. Lurrei eusteko, bestelako zereginetan lan egin behar dute palestinarrek, kolonietan eta Israelgo fabriketan normalean. Okupazioaren negozioa borobiltzen du horrek, beraiek baitira langilerik merkeenak. “Laborari izatea, beraz, beste erresistentzia modu bat da”, laburbildu du Badosek.

David Lopategi Bizilur elkartekoa da eta zinegotzi dabil Bilboko Udalean, EH Bildu ordezkatzuz. Okupazioaren beste helburu bat ikusarazi digu berak: “Akuiferoak bereganatu nahi dituzte, baliabide naturalak lapurtu eta horretarako ere harresia erabiltzen dute. Lurpeko urak Palestinan daude, ez NBk Israeli emandako lurretan. Harresia zabalduz, lurra lantzeko funtsezkoa den ura ere kentzen ari zaie palestinarek. Uraren %80 Israelen esku dago orain, gainontzekoa arabiarrentzat da”.

Palestinarek kontsumitzen duten ur gehiena pozoituta dago, baita Gazako kostaldekoa ere, bertako estolderia-sarea bonbardaketek suntsitu dutelako. Bestalde, 1993ko Osloko Itunak arrantza egiteko 20 itsas miliako eremua eman bazien ere, etengabeko eraso militarrek arrantzaleak itsasertzetik hiru itsas miliara lan egitera derrigortzen dituzte, arrain-sardak ugaltzen diren pozoituta uretan alegia.

Okupazioari aurre egin

Okupazioa negozio biribila da Israelentzat. Palestinaren baliabide

Israelek amarru ugari egin ohi ditu palestinar laborarien lana oztopatzeko; hala, palestinarren etxaldeak ez dira errentagarriak izaten eta azkenean sionistek bereganatzen dituzte.

natural guztiak ostu ez ezik, nazio-artetik laguntzarako emandako diruaren %40 eurentzat eskuratzea lortzen baitute: euren armadak txikitu duena euren enpresek berreraikitzen dute. Horren kontra ezer egiterik al dagoen galdetu diegu Palestinan izandako euskal ordezkari: haien erantzuna BDS kanpaina sustatzea da. Lopategik azaldu du zertan datzan: “Alde batetik,

lurralde okupatuetan dauden enpreetan ez inbertitzeko deia egiten du kanpainak; bestetik, horietan ekoiztutako produktuak ez erosteko; eta azkenik nazioarteari eskatzen zaio zigortu dezala Israel, Nazio Batuen ebazpenak bete ditzan”. Joseba Koskorrotzaren ustez, “funtsezkoa da israeldarren poltsikoa ukitzea beraiek ere beren Gobernu presionatu dezaten”.

LVCK bultzatzen duen Nekazarien Eskubideen Gutuna ere onuragarria dela nabarmendu du EHNE-Bizkaia sindikatuko Ana Gonzalezek: “Gutunak bizitzarako eskubidea onartzen du. Palestinan, lurra, haziak, ura, landresnak edota bizitza duina edukitzeko eskubidea suposatzen du horrek”. ■

